

film, lyd- og billedbånd, grafik, billedreproduktioner m. v.

Efter den nugældende bibliotekslovs ikrafttræden 1. april 1965 er der blevet påbegyndt en opbygning af samlinger, først og fremmest af gramfonplader. Dette gælder dog ikke alle kommuner, og udbygningsgraden i de kommuner, der anskaffer audiovisuelle materialer, er meget forskellig.

152 biblioteker, der dækker et befolkningsunderlag på 4,3 mill. indbyggere, havde pr. 1. juli 1974 søgt om og fået godkendelse til at anskaffe audiovisuelt materiale med statstilskud. Det er dog ikke alle, der har udnyttet denne tilladelse. Pr. 31. marts 1974 havde 115 biblioteker påbegyndt opbygning af samlinger af gramfonplader og kasettebånd. Samlingerne omfatter i alt 587.343 plader og 18.945 kasettebånd. Samlingernes størrelse varierer fra 1 til ca. 40.000 enheder. De 115 biblioteker dækker et befolkningsunderlag på ca. 3,9 mill. indbyggere. 79 af de 115 biblioteker (med ca. 2,8 mill. indbyggere) har påbegyndt udlån af plader og bånd i større eller mindre omfang. Udlånets størrelse varierer fra ca. 10 til 200.000 plader i 1973-74. I 19 biblioteker var udlånet lavere end 5.000 enheder.

Af det samlede indkøbsbudget i 1973-74 på 9,5 mill. kr. var ca. 8,4 mill. kr. afsat til indkøb af gramfonplader og kasettebånd på musikområdet, mens ca. 1,1 mill. kr. var afsat til andre former for av-materiale, herunder litterære gramfonplader, sprogkurser, dias, grafik m. v. I begge de nævnte beløb er desuden indeholdt mindre udgifter til apparatur.

Det nuværende udgiftsniveau kan belyses ved følgende tal:

Finansår	Antal biblioteker med av-udgifter	Udgifter til av-samlinger i disse biblioteker	
		Ialt	Procentdel af disse bibliotekers samlede udgifter (excl. skolebibliotekerne)
Biblioteker		Mio. kr.	pet.
1971-72....	94	6.4	2,4
1972-73....	110	8.2	2,6
1973-74....	121	9.5	2,5
1974-75....	145	12.2	2,7

Det fremtidige udgiftsniveau på dette område er afhængigt af den enkelte kommunal-

bestyrelses beslutning, ligesom kommunalbestyrelsen afgør, hvorvidt audiovisuelle materialer kan hjemlânes.

3. Lovforslagets generelle krav om etablering af heltidsbiblioteksbetjening (§ 5) medfører ingen øjeblikkelig merudgift, idet de biblioteker, der ved lovens ikrafttræden ikke har en stilling som heltidsbeskæftiget ledende bibliotekar, ikke er forpligtet til at etablere heltidsbiblioteksbetjening før lovbestemmelsen måtte være revideret.

Den nuværende forskel i udgiftsniveau mellem driften af et heltidsbibliotek og et deltidsbibliotek kan illustreres ved følgende tal:

Den gennemsnitlige bruttoudgift til folkebibliotek i kommuner med deltidsbibliotek udgør efter budgetterne 1974-75 ca. 41 kr. pr. indbygger. I dette tal er fradraget 20 pct. som vedrørende skolebibliotekerne.

Den tilsvarende udgift i alle heltidsbibliotekskommuner (med udeladelse af centralbibliotekskommunerne) udgør ca. 102 kr.

De nuværende deltidskommuner har alle under 15.000 indbyggere. 57 kommuner i denne størrelsesgruppe har heltidsbibliotek. Her er den gennemsnitlige udgift ca. 93 kr.

Differencen mellem deltids- og heltidsbiblioteksudgifter udgør således alt efter sammenligningsgrundlaget henholdsvis 61 og ca. 52 kr. pr. indbygger.

Hvis de nuværende deltidsbibliotekskommuner (med i alt ca. 819.000 indbyggere) i stedet havde heltidsbibliotek, ville det i forhold til det nuværende udgiftsniveau betyde en samlet merudgift på 42-50 mill. kr. fordelt på 116 kommuner.

Om de hertil svarende anlægsudgifter kan der ikke afgives et centralt skøn, bl. a. fordi der ikke findes centrale krav og normer på lokaleområdet.

4. Bestemmelsen i lovforslagets § 10 om, at et bibliotek skal betale for den tekniske bistand („Klargøringsarbejdet“) fra centralbiblioteket, medfører ikke en merudgift, men en ændret udgiftsfordeling. Efter nugældende bestemmelser skal heltidsbiblioteker som efter forslaget betale for denne bistand, medens den er vederlagsfri for deltidsbiblioteker. Udgiften til bistand for deltidsbiblioteker indgår nu på centralbibliotekets oplandsregnskab og dækkes således